

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Štátny archív v Nitre

KOMPOSESORÁT V TRÁVNIKU
1807 – 1948

Inventár

Mgr. Ladislav Holečka

Ivanka pri Nitre 2016

© Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Úvod

1. Prehľad vývoja pôvodcu fondu

Dejiny stolice predialistov Arciopátstva sv. Martina v Pannonhalme v Trávníku (pôvodne Füs) v Komárňanskej župe siahajú hlboko do stredoveku, keď benediktínsky opát Štefan v roku 1383 daroval predialistom arciopátstva obec Trávník. Okrem tejto obce mal opát svojich predialistov na dnešnom území Slovenska v Dunajskej Lužnej a Diakovciach. V obci Trávník sa obdobne ako na iných majetkoch arciopáta vytvorila stolica predialistov ako forma verejnej správy podobná šľachtickým stoliciam s administratívnou a súdnou agendou.

Písomnosti predmetného archívneho fondu sú jediným zachovaným písomným súborom tohto pôvodcu. Najstaršou donačnou listinou v zachovanom spisovom materiáli (inv. č. 7) je v jednoduchom odpise dochovaná donácia z 19. októbra 1736, ktorou pannonhalmský arciopát Benedikt za verné služby daroval do dedičného užívania 12 kúrií v Hornom a Dolnom Trávníku, spolu s príslušenstvom. Jednu celú kúriu získal donáciou Gregor Horvát, hlavný komárňanský slúžny a Ján Horvát, gubernátor komárňanských majetkov saského vojvodu Jozefa Fridricha. Celú kúriu získal aj kantor a učiteľ. Po polovici kúrie nadobudli aj kapitán Ján Čontoš, prísediaci súdnej tabule Komárňanskej stolice Adam Hajnal, podžupan Dolnobelehradskej stolice František Šomodi, podžupan arcibiskupskej stolice v Arcibiskupskom Léli Alexander Röth, druhý podžupan Vesprémskej stolice Adam Šomodi, prísediaci Komárňanskej stolice Štefan Tari, notár kráľovskej súdnej tabule Ondrej Dajka, advokát Ján Čerňanský, notár opátskej stolice v Trávníku Adam Keller, František Both, Anton Taixelperger, Martin Sentmártoni, Štefan Kajdáči, Osvald Lančíč, Michal And'ál, Ján Orbán a Ján Muraközi. Zvyšné dve kúrie si opátstvo vyhradilo pre seba. Držba kúrie mala byť dedičná po mužskej línii, pričom akékoľvek právne akty, súvisiace s ich držbou (nájom, záloh, výmena, scudzenie atď.) sa museli diať len s výslovným súhlasom arciopátstva.

V Trávníku sa obdobne ako na iných majetkoch arciopáta vytvorila stolica predialistov ako forma verejnej správy podobná stoliciam šľachtickým – so stoličným úradníctvom a inštitúciami – súdnou a sirotskou stolicou. Na čele stolice stál palatín, ktorý zastával niekedy i funkciu hlavného župana. V určitom období funkciu hlavného župana zastával sám arciopát benediktínskeho kláštora v Pannonhalme. Zo zachovaného zlomku kongregačných zápisníc vyplýva, že sa na zasadnutiach aj osobne zúčastňoval. V rokoch 1827 až 1850 zastávali funkciu župana opáti Tomáš Kováč, Václav Burian a Jozef Pan. Samo-

správu stolice predialistov zabezpečoval podžupan, druhý podžupan, notár, podnotár a pokladník. Boli volení na stoličnom zhromaždení, ktoré sa konalo priamo v obci Trávník. V záverečnej fáze pôsobenia stolice predialistov zastával post prvého podžupana Rafael Gici, ktorý bol aj podžupanom Komárňanskej stolice. Vo funkcii druhého podžupana je zo zachovaného písomného materiálu doložený Pavol Sabó. K voleným stoličným funkcionárom patrili aj hlavný notár (Michal Sántó), podnotár (Štefan Mendel) a pokladník (Ján Orbán). Funkciu slúžneho zastával Tadeáš Pázmáň.

Súdnu stoličnú správu reprezentovali tabulárni sudcovia, právny zástupca, právny podzástupca a prísediaci. Z fragmentu dochovaného materiálu sú známe mená tabulárnych sudcov (Juraj Zámori, Pavol Matkovič, Pavol Kajdáči, Ignác Kristinkovič, Ladislav Čorba a Daniel Satmári). Vo funkcii prisažných pôsobili Tadeáš Pázmáň (neskôr hlavný sudca), Jozef Sentmártoni, Dionýz Araňóši a Ján Boroš. Koncom tretej dekády 19. storočia ako právny zástupca pôsobil Žigmund Pázmáň, ktorého zastupoval právny podzástupca Alojz Vitál. Zasadnutiam súdnej stolice predsedal zväčša druhý podžupan. Stolica predialistov v Trávníku zamestnávala a platila aj pisára, ktorý bol zväčša totožný so správcom školy. V polovici 19. storočia ním bol Ján Sebéni. K plateným zamestnancom stolice patrili aj jeden pandúr (Jozef Dobroni, neskôr Valentín Tót) a nočný strážnik (Jozef Peredi).

Likvidáciu stolice predialistov pripravili marcové zákony z roku 1848, následne urbársky patent z 2. marca 1853 a ríšsky patent č. 27 z 3. februára 1855, ktorý definitívne zrušil predialistický pomer. Rozdelenie spoločne užívaných pozemkov v Trávníku sa uskutočnilo na základe kompromisnej zmluvy z 27. októbra 1850 medzi komposesormi v Trávníku a arciepátstvom sv. Martina v Pannonhalme v zmysle zákonného článku XII z roku 1836. Túto zmluvu, ktorou sa rozdelili sporné, alebo doposiaľ spoločne užívané pozemky, možno považovať za zavŕšenie transformačného procesu zo šľachtického majetku na komposesorát. Zo zmluvy vyplýva, že majetkovou deľbou sa počet kúrií zvýšil z 12 v roku 1736 na 24 pred rokom 1850. Dve kúrie s príslušenstvom pripadli aj rímskokatolíckej farnosti a kostolu v Trávníku.

Bývalí predialisti si na základe uvedenej zmluvy mohli svoje pozemky vykúpiť a založili špecifickú formu spoluvlastníctva – komposesorát. Celý majetok komposesorátu v Trávníku bol rozdelený na 10 tisíc podielov, pričom najviac (4 503) formálne odkúpilo Arciepátstvo sv. Martina v Pannonhalme, ktoré spravoval priamo v Trávníku dislokovaný správca. Z ostatných podielnikov vlastnil najviac Koloman Balog z Komárna (1 996 podielov), rodina Majorovcov z Taty (1 042 podielov), Július a Vojtech Kajdáčovci z Komárna a Győru (347 podielov). Z domácich obyvateľov boli najväčšími podielníkmi

Pavol Boroš s manželkou (532 podielov), Ludovít Požgai a manželka Mária Poórová (434), František Čöle (174) a Pavol Sentmártoni (87). Miestna katolícka správa v zastúpení farára vlastnila 174 podielov, čo zodpovedalo polovici bývalej prediálnej kúrie. Rovnaký počet podielov mala aj samotná správa komposesorátu v zastúpení pokladníka.

Po transformácii na komposesorát v polovici 19. storočia sa plénom na prerokovanie všetkých zásadných otázok stali zasadnutia správy. Obvykle sa konali 2 až 3 krát ročne podľa potreby. Zasadnutia viedol volený predseda. Od druhej polovice 19. storočia sa na tomto poste vystriedali Ladislav Budai, Pavol Kajdáči, Koloman Balog, Ernest Jenei, Valentín Horvát, Ludovít Požgai a Kilián Čásár. Od roku 1918 sa post predsedu viazal s duchovným správcom farnosti v Trávníku. Na tomto poste sa potom vystriedali Jozef Gáčér, Bruno Šali a Valter Nemčik. Notármi a zapisovateľmi boli postupne Ján Sebéni, Koloman Sebéni, Ladislav Sabó a Ferdinand Hidegély.

Právna forma komposesorátu sa udržala v Trávníku až do roku 1945.

2. Vývoj a dejiny fondu

Agendu stolice predialistov v Trávníku možno rozčleniť na administratívnu, verejnosprávnu, účtovnú a súdnu. Agenda súdna sa ešte delí na občianskoprávnu a trestnú. Písomnosti komposesorátu majú podľa obsahu zložitejšiu štruktúru a tvoria ju aj písomnosti inštitúcií, nad ktorými vykonával komposesorát patronát (škola a farnosť). Písomnosti pochádzajúce z činnosti stolice predialistov nevykazujú žiadne stopy po manipulácii a neobsahujú nijaké staršie signatúry. Jedinou výnimkou sú účty, ktoré sú číslované arabskými číslicami, korešpondujúcimi s číslami v ročných vyúčtovaniach príjmov a výdavkov. Podobný princíp platí aj pri mladších písomnostiach z činnosti komposesorátu. Okrem účtov, číslovaných arabskými číslicami, ktoré opäť korešpondujú s číslami zo zachovaných pokladničných denníkov, sú chronologicko-numericke signované niektoré mladšie doručené písomnosti – záznamy, čo predpokladá existenciu nezachovaných registratúrnych denníkov (podacích protokolov). Vlastná agenda nevykazuje žiadne známky usporiadania ani signovania.

3. Archívna charakteristika archívneho fondu

Archívny fond Komposesorát v Trávníku tvoria písomnosti z rokov 1807 – 1948. Fyzický stav dokumentov je dobrý. Z diplomatického hľadiska časť fondu tvoria úradné knihy (protokoly), resp. výťahy z protokolov z kongregačných zhromaždení, súdnych stolíc a spisy. Nosnú časť fondu tvoria úradné knihy – protokoly zo zasadnutia správy kompo-

sesorátu, pokladničné denníky a druhopisy pokladničných denníkov a z agendy patronátnej školskej – zápisnice zo zasadnutí školskej stolice, zápisnice z učiteľských porád, denník prijatých študentov a matrika študentov. Zvyšok tvoria spisy. Zápisnice zo zasadnutia správy sú viazané knižne, pričom sa zachovali dva kusy z rokov 1860 – 1878 a 1892 – 1941. Hiáty čiastočne nahrádzajú spisy (inv. č. 11), kde sa nachádzajú výťahy a odpisy aj z nezachovaných zápisníc.

Pri inventarizácii archívneho fondu bola použitá metodika vypracovaná Františkom Sedlákom na usporadúvanie archívnych fondov šľachtických rodov, komposesorátov a panstiev¹ prispôbená špecifikám archívneho fondu. V tomto prípade ide o trojúrovňové členenie jeho písomností. Na prvej úrovni bol fond členený podľa inštitucionálneho hľadiska pôvodcu – na *I. písomnosti stolice predialistov* (1807 – 1850) a *II. písomnosti komposesorátu* (1850 – 1948). Za chronologický medzník medzi nimi sa určil rok 1850 – dovŕšenie transformácie stolice predialistov na komposesorát. Na druhej úrovni písomnosti oboch oddelení fondu boli rozdelené vecne podľa jednotlivých agend a na tretej úrovni podľa diplomatického hľadiska. Fond po usporiadaní a pri inventarizovaní získal nasledovnú štruktúru:

I. Stolica predialistov v Trávníku (1807 – 1850)

I. A Verejnosprávne písomnosti

a Knihy

b Spisy

I. B Účtovné písomnosti

a Knihy

b Spisy

I. C Súdne písomnosti

a Knihy

b Spisy

b 1 občianskoprávne

b 2 trestné

II. Komposesorát v Trávníku (1850 – 1948)

II. A Administratívne písomnosti

a Knihy

¹ SEDLÁK, František. K základným otázkam archívnych fondov rodov a panstiev. Časť II. In *Slovenská archivistika*, 1966, roč. 1, č. 2, s. 220 – 221.

- b Spisy
- II. B Verejnosprávne písomnosti
 - a Spisy
- II. C Účtovné a daňové písomnosti
 - a Knihy
 - b Spisy
- II. D Patronátna agenda
 - a Rímskokatolícka farnosť
 - b Škola
 - b 1 Všeobecné písomnosti
 - b 1. 1. Knihy
 - b 1. 2. Spisy
 - b 2 Záležitosti učiteľov
 - b 2. 1. Knihy
 - b 2. 2. Spisy
 - b 3 Záležitosti žiakov
 - b 3. 1. Knihy
 - b 3. 2. Spisy

Archívny fond je uložený v 7 škatuliach a jeho rozsah je 0, 84 bm. Pri citovaní fondu je potrebné uviesť okrem názvu archívu jeho skratku (KT) a signatúru, ktorá je totožná s inventárnym číslom.

4. Rozbor obsahu fondu

Z formálneho hľadiska k najvýznamnejším dokumentom prvého obdobia patria fragmenty kongregačných zápisníc, ktoré sa dochovali len z dvoch kongregácií – jedna z novembra 1838 a druhá zo septembra 1839. Vďaka nim však poznáme menovite stoličných funkcionárov. Spisový materiál verejnosprávnych písomnosti je rovnako zachovaný len torzovito. Okrem písomností, týkajúcich sa majetkov v Trávniku, z ktorých je kvantitatívne najrozsiahlejšia úradná korešpondencia druhého podžupana stolice so zástupcami pannonhalmského opátstva, obsahujú aj písomnosti niektorých iných opátskych prédií – Diakovce, Jánošíková a Kis Megyer (v dnešnom Maďarsku). Zápisnica zo zasadnutia súdnej stolice, ktorá je dochovaná len v jednom fragmentárnom exemplári z novembra 1839 je hmatateľným dôkazom súdnej kompetencie šľachtickej stolice predialistov v Trávniku.

Súdna kompetencia stolice sa vzťahovala na spory občianskoprávneho charakteru, ktoré tvorili z veľkej časti súkromné majetkové spory. V tejto skupine sa v zachovanom spisovom materiáli v pozostalostnom spore po Štefanovi Orbánovi (inv. č. 22) nachádza aj vyššie zmienený odpis donácie 12 prediálnych kúrií od pannonhalmského opáta predialistom v Trávníku, ktorá pochádza z roku 1736, s dôrazom na znenie donácie, ktorá akúkoľvek dispozíciu kúrie podmieňovala predošlým výslovným súhlasom donátora. Na trestnú kompetenciu súdnej stolice reflektujú zachované spisy trestnoprávneho charakteru, ktorých však je kvantitatívne podstatne menej ako spisov občianskoprávneho charakteru.

Najkomplexnejšie, hoci len zo záverečnej fázy prvého obdobia (1838 – 1850), sa zachovali účtovné písomnosti – ročné pokladničné denníky, vedené podľa jednotlivých účtovných rokov. Účtovný rok začínal vždy po sviatku sv. Michala (29. septembra) do rovnakého dňa roku nasledujúceho. Na ročné pokladničné denníky organicky nadväzujú arabskými číslicami označené účty.

Formálne najvýznamnejšími dokumentmi druhého obdobia sú zachované zápisnice zo zasadnutia správy komposesorátu. Zápisnice sú viazané knižne v dvoch kusoch od roku 1860 do roku 1941 s hiátom z rokov 1879 – 1891. Hiát však čiastočne dopĺňajú v spisovom materiáli skupiny administratívnych písomností odpisy a výťahy z nedochovaných zápisníc. Účtovné písomnosti tohto obdobia sú však zachované len veľmi torzovito. Účtovné knihy – pokladničné denníky sa vôbec nedochovali z rokov 1861 – 1925.

Špecifickú skupinu písomností tvorí patronátna agenda, ktorá sa delí na agendu Rímskokatolíckej farnosti v Trávníku a agendu Rímskokatolíckej ľudovej školy v Trávníku. Z písomností farskej agendy možno vyzdvihnúť záležitosti týkajúce sa základín a ložného – stóly. Zo školských písomností je potrebné vyzdvihnúť najmä knižne viazané zápisnice zo zasadania školskej stolice, ďalej zápisnice z učiteľských porád a z písomností týkajúcich sa žiakov denník prijatých žiakov a matriku žiakov, ktoré obe pochádzajú z pomníčovského obdobia (1939 – 1944). Zo spisového materiálu tohto oddelenia majú väčšiu vypovedaciu hodnotu najmä všeobecné výkazy a menné zoznamy žiakov, či osobné záležitosti učiteľov. Zaujímavosťou sú aj v niekoľkých exemplároch zachované vysvedčenia a žiacke knižky.

Spracovaný archívny fond obsahuje unikátne informácie využiteľné nielen pri štúdiu regionálnych dejín, ale aj špecifických foriem správy a zemepanského, neskôr podielového spoluvlastníctva. Z jazykového hľadiska prevláda maďarský jazyk, niekoľko jednotlivín je v jazyku latinskom a v období medzi rokmi 1918 – 1938 aj v jazyku slovenskom.

5. Protokolárny záznam o vypracovaní inventára

Archívny fond sa pri jeho prevzatí do Štátneho archívu v Nitre v roku 2014 nachádzal v rozsype, len čiastočne boli písomnosti rozdelené chronologicky, nie však vecne. Písomnosti usporiadal a inventarizoval v roku 2015 zamestnanec Štátneho archívu v Nitre Mgr. Ladislav Holečka

V Ivanke pri Nitre, dňa 21. novembra 2016

Mgr. Ladislav Holečka

Súpis inventárnych jednotiek

I. Stolica predialistov 1807 – 1850

I. A Verejnospprávne písomnosti

a) Knihy

Inv. č.	Sign.	Č. spisu	Časový rozsah	Č. škat.
1	KT-1		15. november 1838	1
	Kongregačná zápisnica Fragment bez väzby, maď., 25,5 x 42,5 cm, 3 listy, zachovalý stav			
2	KT-2		19. september 1839	
	Kongregačná zápisnica Fragment bez väzby, maď., 25,5 x 42,5 cm, 6 listov, zachovalý stav			

b) Spisy

3	KT-3		1807 – 1847	
	Odpis dohody o vykonávaní práce správcu školy (1); Predpis stoličnej dávky (2); Urbár obce Jánošíková (3); Urbársky sumár obce Kis Megyer (4); Úradná korešpondencia druhého podžupana stolice predialistov Pavla Sabóa so sekretárom pannonhalmského arciepáta týkajúca sa konania kongregácií, vymeriavania chotára obce Trávník, s kapitánom v Čičove o vrátenie voza a koča, s pokladníkom o odsúhlasení pokladničného vyúčtovania, s obyvateľmi obce Klížska Nemá o hraničnom strome (5); Predaj majetkov v obci Diakovce pannonhalmskému opátstvu (6); Žiadosť kováča z Trávníka o pridelenie pôdy pre zabezpečenie obživy (7).			

I. B Účtovné písomnosti

a) Knihy

4	KT-4		1838 – 1839	
	Ročný pokladničný denník Zošitová forma, maď., 24,5 cm x 39 cm, 6 listov, zachovalý stav			

- 5 KT-5 1839 – 1840
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 24,5 cm x 39 cm, 6 listov, zachovalý stav
- 6 KT-6 1840 – 1841
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 24,5 cm x 39 cm, 4 + 2 listy, zachovalý stav
- 7 KT-7 1841 – 1842
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 24,5 cm x 39 cm, 4 listy, zachovalý stav
- 8 KT-8 1842 – 1843
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 24,5 cm x 39 cm, 4 + 2 listy, zachovalý stav
- 9 KT-9 1843 – 1844
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 22,5 cm x 37,5 cm, 4 + 1 listy, zachovalý stav
- 10 KT-10 1845 – 1846
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 22,5 cm x 37,5 cm, 4 + 1 listy, zachovalý stav
- 11 KT-11 1846 – 1847
Ročný pokladničný denník
2 ks, zošitová forma, maď., 22,5 cm x 37,5 cm, 2 + 2 listy, zachovalý stav
- 12 KT-12 1847 – 1848
Ročný pokladničný denník
2 ks, zošitová forma, maď., 22,5 cm x 37,5 cm, 2 + 2 listy, zachovalý stav

- 13 KT-13 1848 – 1849
Ročný pokladničný denník
2 ks, zošitová forma, maď., 27 cm x 44 cm, 2 + 2 listy, mierne poškodený stav
- 14 KT-14 1849 – 1850
Ročný pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 25 cm x 39 cm, 2 listy, zachovalý stav
- 15 KT-15 1850
Čiastkový pokladničný denník
Zošitová forma, maď., 22,5 cm x 36 cm, 2 listy, mierne poškodený stav

b) Spisy

- 16 KT-16 1838 – 1839
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 17 KT-17 1847 – 1848
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 18 KT-18 1848 – 1849
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 19 KT-19 1849 – 1850
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 20 KT-20 nedatované
Účtovné doklady - účty bez uvedenia účtovného roku.

I. C Súdne písomnosti

a) Knihy

21 KT-21 14. november 1839
Zápisnica zo zasadnutia súdnej stolice
Fragment bez väzby, maď., 26 x 42, 5 cm, 3 listy, zachovalý stav

b) Spisy

b 1) Občianskoprávne

22 KT-22 (1736) 1810 – 1846
Deľba pozostalosti, testament, súpis a dražba majetku Františka Bugára Mesároša a manželky Alžbety, rodenej Bodóovej (1); Testament, ocenenie, dražba majetku v dedičskom spore po nebohom Františkovi Čölem, manželke Alžbete Tolnaiovej a Rozálii Némétovej (2); Pozostalostný, dedičský a dlžobný spor Štefana Orbána, brata Juraja a jeho manželky Kataríny Nelterovej - poručnícke a pozostalostné záležitosti po smrti Juraja - súpis a ocenenie majetku, vyúčtovanie výdavkov, príjmov, odpis donácie od pannonhalmského opáta z roku 1736 (3); Majetkové vysporiadanie Jozefa Tariho s dcérou Alžbetou, manželkou Jozefa Ferenca (4); Peňažný spor manželky Jána Pustaia pred kapitánom mesta Győr (5); Pozostalostná záležitosť po nebohom Jánovi Pachovi (6); Ocenenie majetku v pozostalosti po želiarovi Jánovi Nad'ovi a manželke (7).

b 2) Trestné

23 KT-23 1834 – 1835
Svedecké výpovede vo veci žaloby na Ignáca Komjátyho pre vyhrážanie sa manželke Imricha Sentmártoniho (1); Žaloba na Ladislava Komjátyho, Jána Fehéra a Antona Petróciho vo veci krádeže (2); Žaloba na Jozefa Scheffera pre bohorúhačstvo (3).

II. Komposesorát 1850 – 1948

II. A Administratívne písomnosti

a) Knihy

24	KT-24	1860 – 1878	2
- Zápisnice zo zasadnutia správy komposesorátu (Jegyzőkönyv a tekintetes füssi közbirtokosság gazdasági gyűléseiben között végzésekről)
- Kniha, maď., 26 x 37 cm, 83 paginovaných strán, mierne poškodená väzba
-
25	KT-25	1892 – 1941	
- Zápisnice zo zasadnutia správy komposesorátu
- Kniha, maď., 22 x 34 cm, 244 nepaginovaných strán, mierne poškodená väzba

b) Spisy

25	KT-25	1860 – 1941	
- Pozvánky na zasadnutia správy komposesorátu adresované župným a verejným inštitúciám, členom a opátstvu v Pannonhalme; Výt'ahy a odpisy z protokolov zo zasadnutia.
-
26	KT-26	1860 – 1935	
- Hospodárske, majetkové a administratívne záležitosti.
- Prenájom krčmy a výčapu; Zmluvy s povozníkom na prepravu župných zamestnancov a miestnych činiteľov, o poskytovaní ubytovania v obci Trávník pre verejných zamestnancov, pandúrov a drábov; Poskytovanie príspevku na plat nočného strážnika, pôrodnej babice; Zápisnice z verejných dražieb; Nájomné zmluvy na výsek mäsa, krčmu a výčap, prenájom spoločných pozemkov v chotári obce.

II. B Verejnospprávne písomnosti

a) Spisy

27	KT-27	1850 – 1940
- Záležitosti verejnospprávnej povahy.
- Kompromisná zmluva o rozdelení spoločne užívaných pozemkov a príslušenstva medzi pannonhalským opátstvom, predialistami v Trávníku, nájomcami a želiarmi z roku 1850; Záležitosti výstavby pastierne v chotári obce Trávník; Tlačený urbársky patent z roku 1853; Pokyny k zavádzaniu metrickej sústavy; Záležitosti stavby nového mosta; Kópia kodicilu Juliany Kristiánovej; Štátne odškodňovanie podielnikov komposesorátu za užívanie menších regálnych práv; Úradná korešpondencia s Antonom Ziškaikom, právnikom pannonhalského opátstva vo všeobecných majetkoprávných záležitostiach; Výpisy z pozemkovej knihy obce Trávník z roku 1904; Súčinnosť správy komposesorátu pri vyšetrovaní krádeže a spôsobenia požiaru; Prerokovávanie sťažnosti na vyrúbanie topoľov pred pozemkom vdovy po Kolomanovi Balogovi; rozhodnutie obce Trávník vo veci vlastníctva lesnej škôlky a štrkovej bane; Plán a povolenie k stavbe maštale; Poškodenie župnej cesty Tôň - Klížska Nemá; Pozemkový hárok spoločného majetku komposesorátu.

II. C Účtovné a daňové písomnosti

a) Knihy

28	KT-28	1859 – 1860	3
- Ročný pokladničný denník
- 2 ks, zošitová forma, maď., 21 x 34 cm, 4 listy, zachovalý stav
-
29	KT-29	1926 – 1935	
- Ročný pokladničný denník
- Zošitová forma, maď., 21 x 34 cm, 33 listov, zachovalý stav

30 KT-30 1936 – 1947
Pokladničný denník (A füssi közbirtokosság pénztári naplója)
Kniha, madʹ., 21 x 25 cm, 200 paginovaných strán, zachovalý stav

b) Spisy

31 KT-31 (1859) 1860
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

32 KT-32 1868 – 1869
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

33 KT-33 (1897) 1898
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

34 KT-34 1912 – 1913
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

35 KT-35 1918 – 1919
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

36 KT-36 1923 – 1924
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

37 KT-37 1925 – 1926
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

38 KT-38 1926 – 1927
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

39 KT-39 1927 – 1928
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.

- 40 KT-40 1928 – 1929
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 41 KT-41 1929 – 1930
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 42 KT-42 1931 – 1932
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 43 KT-43 1935 – 1936
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 44 KT-44 1938 – 1939
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 45 KT-45 1943 – 1945
Účtovné doklady - účty k ročnému pokladničnému denníku.
- 46 KT-46 1868 – 1948
Rôzne písomnosti účtovnej povahy - predbežné rozpočty, účty neevidované v pokladničnom denníku, cenové ponuky. Poistenie a sporenie – poistenky, vkladná knižka.
- 47 KT-47 1860 – 1947
Poistenie a sporenie - poistenky, potvrdenky, vkladná knižka.
- 48 KT-48 1870 – 1918
Pomerné rozdeľovanie ročných výnosov podielnikom komposesorátu;
Rozdelenie zisku za prenájom poľovného práva.
- 49 KT-49 1929 – 1934
Rozpis platieb nájomného za prenajaté nehnuteľnosti a výzvy na ich uhradenie.

50 KT-50 1858 – 1928

Daňové písomnosti - rozpisy a platby daní, daňové knižky.

II. D Patronátna agenda

a) Rímskokatolícka farnosť

51 KT-51 (1849) 1850 – 1944 4

Pokyny k vedeniu matričnej agendy, matričná agenda - výpisy z matrik, žiadosti o výpisy, podklady a doklady potrebné k výpisom; Adresár miest a obchodníkov, kde možno zakúpiť potrebný materiál a suroviny; Písomnosti z porád v Pannonhalme; Menovanie dekana v Trávníku za správcu Okresnej starostlivosti o mládež v Komárne v roku 1937; Štatistické prehľady o farnosti v Trávníku z rokov 1941 - 1944; Prehľady a vyúčtovania, rozpisy základín - omšovej, sochy Panny Márie, kantorskej, cintorínskej z rokov 1903 - 1914; Rozpisy, vyúčtovanie a platby "ložného" - štóly v rokoch 1899 - 1935; Farské rozpočty, príjmy a výdavky, účty.

b) Škola

b 1) Všeobecné písomnosti

b 1. 1. Knihy

52 KT-52 1908 – 1922

Zápisnice zo zasadania rímskokatolíckej školskej stolice (Jegyzőkönyv a füssi iskolaszék határozatairól)

Kniha, maď., 22 x 33,5 cm, 55 paginovaných strán, mierne poškodený stav (vytrhané strany)

53 KT-53 1928 – 1939

Zápisnice zo zasadania rímskokatolíckej školskej stolice (Komáromfüssi róm. kath. iskolaszék jegyzőkönyv)

Kniha, maď., 21 x 33,5 cm, 129 paginovaných strán, zachovalý stav

porád v Pannonhalme; Správa a rozpis polročných školských kontrol vykonávaných opátstvom; Odškodňovanie za menšie regálne práva, viažuce sa k učiteľským pozemkom; záležitosti stavby školy pre obce Veľké Kosihy a Malé Kosihy; Zasadnutie Verejnosprávneho výboru Komárňanskej župy pre nešťátne školy; Učiteľská porada pri Školskom inšpektoráte v Komárne; Inventár a ocenenie hnutelností, nachádzajúcich sa v škole v Trávníku z rokov 1908, 1919, 1927, 1938, 1939, 1945; Rozvrhy hodín; Žiadosť o podporu od ministerstva kultu a verejnej osvetu z roku 1910; Učebný plán a osnovy ľudovej školy a hospodárskej školy v Klízskej Nemej z roku 1914; Epidémia šarlachu; Protokoly o inšpekčnej kontrole školy z rokov 1921, 1928, 1929, 1930; Záležitosti rozšírenia školy v Trávníku o ďalšiu triedu a prístavbu; Kolaudačná zápisnica prístavby z roku 1927; Výstavba školských záchodov s technickým nákresom z roku 1928; Nákras učiteľského bytu z roku 1932; Záležitosti otvorenia III. triedy v roku 1935; Geometrický plán na prístavbu triedy z roku 1937; Súpis potrebných a chýbajúcich kníh; Rozhodnutie o poštátnení Rímskokatolíckej ľudovej školy v Trávníku z roku 1945; Katastrálny výťah učiteľskej základiny, učebná osnova, geometrický plán budovy školy (pred prístavbou).

57	KT-57	1862 – 1945	6
	Účty, účtovné a daňové doklady, rozpočty.		
	Daňová knižka na dom učiteľa z roku 1862; Vkladná knižka sporenia na stavbu školy z roku 1898; Rozpočet renovácie budovy školy a prístavby z rokov 1898, 1914, 1926 a 1938; Ročné školské rozpočty z rokov 1908, 1926, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1943 a 1944; Poistná knižka na budovu školy z rokov 1927, 1932 a 1937; Platba a odvolanie na vyrubenú daň z majetku a dôchodkovú daň.		

učiteľku a jej platové náležitosti z roku 1932; Zriadenie tretieho učiteľského miesta, dôchodková zápisnica a súpis požitkov učiteľa, platový výmer Eugena Ružičku z roku 1935; Žiadosť o prijatie Ladislava Vöröša za učiteľa, potvrdenia o vzdelaní, dôchodková zápisnica a výkaz požitkov; Zoznam učiteľov pôsobiach na Rímskokatolíckej ľudovej škole v Trávníku v roku 1938; Slávnostný diplom o pôsobení Ferdinanda Hidegélyho na poste riaditeľa školy v Trávníku z roku 1939; Výkaz požitkov učiteľa Ladislava Pavla Vöröša, učiteľská prisaha; Záležitosti vojenskej služby učiteľov v rokoch 1942 – 1944; Neúplné mesačné výkazy štátnych podpôr a plátov učiteľov v rokoch 1942 – 1944; Zánik organisticko - učiteľských miest (1945).

b 3) Záležitosti žiakov

b 3. 1. Knihy

60	KT-60	1939 – 1944	7
Denník prijatých študentov (A komáromfüssi r. k. népiskola felvételi naplója)			
Kniha, mad., 25 x 40 cm, 202 paginovaných strán, zachovalý stav			
61	KT-61	1939 – 1944	
Triedna kniha (matrika) študentov (Komáromfüssi róm. kat. ellemiiskola anyagönyvi naplója)			
Kniha, mad., 25 x 49 cm, 303 paginovaných strán, zachovalý stav			
62	KT-62	1941 – 1942	
Vyučovací denník III. a IV. triedy (Róm. kat. elemi népiskola Komáromfüss. Haladási napló)			
Kniha, mad., 25 x 49 cm, 34 strán, zachovalý stav			

b 3. 2. Spisy

63	KT-63	1870 – 1945	
Súpis školopovinných detí navštevujúcich nedeľnú školu v školskom roku			

1877/1878; Ukážky vysvedčení z rokov 1905 – 1945; Výkazy počtu žiakov z rokov 1870 a 1911; Výkaz žiakov, ktorí prispeli na vianočnú vojnovú pomoc v roku 1914; Učebné osnovy z roku 1921; Výkazy žiakov, ktorí zanedbávajú školskú dochádzku v roku 1922; Ukážky rozvrhu hodín v rokoch 1926, 1927; Menný zoznam žiakov, ktorí nastúpili do I. triedy v školskom roku 1928 /1929; Menný zoznam všetkých školopovinných detí z rokov 1928, 1929, 1934, 1936, 1939, 1940, 1943; Ukážky žiackych knižiek z rokov 1939 a 1940.

Osobný register

B

Balog, Koloman - 27

Bodóová, Alžbeta - 22

Bugár Mesároš, František - 22

Bugárová Mesárošová, Alžbeta - 22

C

Čöle, František - 22

F

Fehér, Ján - 23

Ferenc, Jozef - 22

Ferencová, Alžbeta - 22

H

Haincová, Rozália - 59

Haincová, Ružena - 59

Hidegély, Ferdinand - 59

Hrotková, Juliana - 59

K

Kollár, Henrich - 56

Komjátý, Ignác - 23

Komjátý, Ladislav - 23

Kristiánová, Juliana - 27

L

Lev XIII., pápež - 55

N

Nad', Ján - 22

Nelterová, Katarína - 22

Németová, Rozália - 22

O

Orbán, Juraj - 22

Orbán, Štefan - 22

Orbánová, Katarína - 22

P

Pach, Ján - 22

Petróci, Anton - 23

Pustai, Ján - 22

R

Ružička, Eugen - 59

S

Sabo, Jozef - 59

Sabo, Ladislav - 59

Sabó, Pavol - 3

Sebéni, Koloman - 59

Sentmártoni, Imrich - 23

Scheffer, Jozef - 23

T

Tari, Jozef - 22

Tariová, Alžbeta - 22

Tolnaiová, Alžbeta - 22

V

Vöröš, Pavol Ladislav - 59

Z

Ziškai, Anton - 27

Miestny register

B

Bokod, Maďarsko - 59

C

Čičov, okres Komárno - 3

D

Diakovce, okres Šaľa - 3

Dunajská Lužná, časť Jánošíková, okres Senec - 3

G

Győr, časť Kis Megyer, Maďarsko - 3

Győr, Maďarsko - 22

K

Klížska Nemá, okres Komárno - 3, 27, 56

Komárno - 46, 51, 56

Kóny, Maďarsko - 59

O

Ószóny, Maďarsko - 59

S

Sopronkövesd, Maďarsko - 59

Szárköld, Maďarsko - 59

T

Tôň, okres Komárno - 27

V

Veľké Kosihy, okres Komárno – 56

Vecný register

A

agenda - matričná - 51

B

baňa - štrková - 27, 46

bohorúhačstvo - 23

byt - učiteľský - 56

D

dochádzka - školská - 55

donácia - 22

drábi - 26

dražba - 22, 26

H

hárok - pozemkový - 27

hymna - štátna - 55

I

inventár - školy - 56

J

jatky - 26, 46

K

kachle - 46

kantor - 51, 59

kniha - pozemková - 27

knižka - vkladná - 46, 47, 57

knižky - daňové - 50, 57

knižky - žiacke - 63

knižnica - učiteľská - 55
kodicil - 27
komora - 26, 46
kongregácia - 1 - 3
kontroly - školské inšpekčné - 55
krádež - 23, 27
krčma - 26, 46

L

ložné (štóla) - 51, 59

M

maštal' - 46
maštal' - stavba - 27
most - stavba - 27

O

obec - rímskokatolícka cirkevná - 54
odškodnenie - 27
osnovy - učebné - 63

P

pastiereň - výstavba - 27
patent - urbársky - 27
pečiatka - školská - 55
pivnica - 26, 46
poistenie - 46, 47
pomoc - vianočná - 63
pomoc - vojnová - 55
ponuky - cenové - 46
povoz - 26, 46
pozostalosť - 22
požiar - 27

pôrodná babica - 26
práva - regálne - 27, 56
právo - poľovné - 48
príspevky - drahotné - 55
príspevok - vianočný - 55

R

ročienka - učiteľská - 55

S

stolica - rímskokatolícka školská - 52 - 55
strážnik - nočný - 26, 46
strom - hraničný - 3
sústava - metrická - 27
šarlach - 56
škola - nedeľná - 63
škola - stavba - 56
škôlka - lesná - 27

T

testament - 22

U

učitelia - 55 - 59
učitelia - vojenská služba - 55, 59
učitelia - zoznam - 59
urbár - 3

V

výčap - 26
vyhrážanie - 23
výkazy - 55, 56, 59, 63
výsek mäsa - 26
vysvedčenie - 59, 63

Z

základina - 51, 56

zápisnica - kolaudačná - 56

zmluva - nájomná - 26

znaky - štátne - 55

Obsah

Úvod	2
Súpis inventárnych jednotiek	9
I. Stolica predialistov 1807 – 1850	10
II. Komposesorát 1850 – 1948	14
Osobný register	24
Miestny register	26
Vecný register	27

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Nitre

Kód archívu: 1550

Názov fondu: Komposesorát v Trávníku (KT)

Kód fondu: 34094

Klasifikačná schéma: D/I.2

Časové rozpätie: 1807 – 1948

Rozsah v bm: 0,840

Názov pomôcky: Inventár

Autor inventára: Mgr. Ladislav Holečka

Počet inventárnych jednotiek: 63

Počet strán: 31

Počet exemplárov: 4

Inventár posúdili: PhDr. Peter Keresteš, PhD., PhDr. Milan Belej, CSc.

Inventár schválil: PhDr. Milan Mišovič